

Wybory do Parlamentu Europejskiego w 2009 r.

**Komitety wyborcze
oraz kandydaci na posłów
do Parlamentu Europejskiego
w programach mediów publicznych
w okresie
od 4 maja do 5 czerwca 2009 roku**

na podstawie:

- informacji nadawców o czasie obecności komitetów wyborczych
i kandydatów w programach telewizji i radia publicznego**
- monitoringu audycji informacyjnych i publicystycznych
nadanych w okresie: 18-24 maja 2009 roku**

**Departament Programowy
Czerwiec 2009**

**Informacja na temat obecności przedstawicieli komitetów
wyborczych oraz kandydatów na posłów do Parlamentu
Europejskiego w mediach publicznych
w okresie 4 maja-5 czerwca 2009 r.**

na podstawie danych nadawców

WSTĘP

Informacja została sporządzona na podstawie cotygodniowych raportów przesyłanych do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w trakcie trwania kampanii wyborczej do Parlamentu Europejskiego przez nadawców publicznych: TVP SA, Polskie Radio SA oraz rozgłośnie regionalne radia publicznego. Nadawcy, na prośbę Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, sporządzali według jednolitego wzoru, zestawienia, w których uwzględniali czas trwania w emitowanym programie wypowiedzi przedstawicieli 10 ogólnopolskich komitetów wyborczych oraz kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego, czas wypowiedzi przedstawicieli partii politycznych i władz państwowych. Nadawcy uwzględniali wypowiedzi zawarte w całym nadawanym programie, tj: audycjach publicystycznych, audycjach informacyjnych oraz pozostałych rodzajach audycji. Pod uwagę brane były tylko audycje własne nadawcy. Dane obejmują 5 tygodni trwania kampanii: 4–10 maja, 11–17 maja, 18–24 maja, 25–31 maja oraz 1–5 czerwca 2009 r. Ponadto załączona została informacja o ilości przekazów tekstowych poświęconych poszczególnym komitetom wyborczym nadawanym w programie TVP INFO - części wspólnej programów regionalnych TVP SA w okresie 22 maja – 5 czerwca 2009 r.

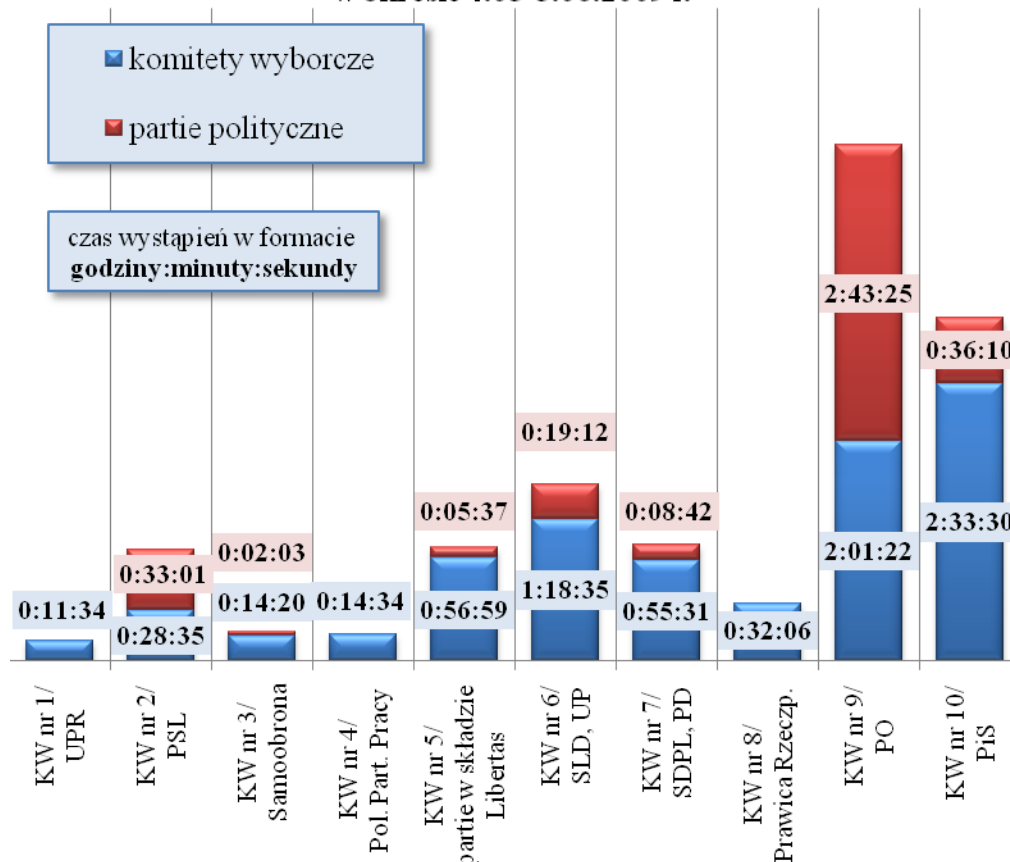
TELEWIZJA PUBLICZNA

Tabela 1. (*) Czas wypowiedzi przedstawicieli komitetów wyborczych oraz kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego w programach ogólnokrajowych TVP SA.

		4-10 maja	11-17 maja	18-24 maja	25-31 maja	1-5 czerwca	razem
1. KW Unia Polityki Realnej	TVP 1	0:00:28	0:00:06	0:00:07	0:03:19	0:06:48	0:10:48
	TVP 2	0:00:13	0:00:15	0:00:10		0:00:08	0:00:46
	łącznie	0:00:41	0:00:21	0:00:17	0:03:19	0:06:56	0:11:34
2. KW Polskie Stronnictwo Ludowe	TVP 1	0:00:49	0:03:26	0:01:02	0:13:57	0:07:11	0:26:25
	TVP 2	0:00:19	0:00:06	0:00:38	0:00:25	0:00:42	0:02:10
	łącznie	0:01:08	0:03:32	0:01:40	0:14:22	0:07:53	0:28:35
3. KW Samoobrona	TVP 1		0:00:13		0:06:35	0:07:23	0:14:11
	TVP 2					0:00:09	0:00:09
	łącznie		0:00:13		0:06:35	0:07:32	0:14:20
4. KW Polska Partia Pracy	TVP 1	0:03:09	0:00:16		0:07:38	0:02:50	0:13:53
	TVP 2	0:00:06	0:00:07	0:00:13	0:00:09	0:00:06	0:00:41
	łącznie	0:03:15	0:00:23	0:00:13	0:07:47	0:02:56	0:14:34
5. KW Libertas	TVP 1	0:01:12	0:09:44	0:13:38	0:07:58	0:14:06	0:46:38
	TVP 2	0:07:07	0:00:24	0:00:55	0:01:02	0:00:53	0:10:21
	łącznie	0:08:19	0:10:08	0:14:33	0:09:00	0:14:59	0:56:59
6. KW Sojusz Lewicy Demokratycznej – Unia Pracy	TVP 1	0:12:20	0:06:47	0:11:55	0:16:19	0:13:25	1:00:46
	TVP 2	0:00:25	0:00:50	0:06:39	0:09:26	0:00:29	0:17:49
	łącznie	0:12:45	0:07:37	0:18:34	0:25:45	0:13:54	1:18:35
7. KW Porozumienie dla Przyszłości – Centrolewica	TVP 1	0:00:20	0:00:26	0:13:18	0:07:55	0:17:45	0:39:44
	TVP 2	0:00:07	0:00:12	0:05:39	0:00:13	0:09:36	0:15:47
	łącznie	0:00:27	0:00:38	0:18:57	0:08:08	0:27:21	0:55:31
8. KW Prawica Rzeczypospolitej	TVP 1	0:00:08	0:00:29	0:04:22	0:10:22	0:02:48	0:18:09
	TVP 2	0:03:45	0:00:06	0:09:48	0:00:18		0:13:57
	łącznie	0:03:53	0:00:35	0:14:10	0:10:40	0:02:48	0:32:06
9. KW Platforma Obywatelska	TVP 1	0:14:57	0:05:33	0:14:29	0:16:13	0:19:24	1:10:36
	TVP 2	0:07:34	0:07:29	0:16:52	0:18:25	0:00:26	0:50:46
	łącznie	0:22:31	0:13:02	0:31:21	0:34:38	0:19:50	2:01:22
10. KW Prawo i Sprawiedliwość	TVP 1	0:18:57	0:20:45	0:24:12	0:22:47	0:12:43	1:39:24
	TVP 2	0:05:27	0:06:18	0:14:39	0:27:21	0:00:21	0:54:06
	łącznie	0:24:24	0:27:03	0:38:51	0:50:08	0:13:04	2:33:30

* We wszystkich zestawieniach czasy wypowiedzi prezentowane są w formacie *godziny:minuty:sekundy*. Puste miejsca oznaczają brak obecności w programie.

**Czas wystąpień kandydatów, komitetów wyborczych oraz
partii politycznych w programach TVP 1 i TVP 2 łącznie
w okresie 4.05-5.06.2009 r.**

W trakcie kampanii wyborczej do Parlamentu Europejskiego w programach 1 i 2 Telewizji Polskiej SA wypowiedzieli się przedstawiciele wszystkich komitetów wyborczych. Widoczna jest jednak dysproporcja pomiędzy czasem wypowiedzi przedstawicieli poszczególnych komitetów wyborczych. Najdłużej wypowiadali się przedstawiciele komitetu wyborczego Prawa i Sprawiedliwości – 2 godziny i 33 minuty, co stanowiło 27% łącznego czasu wypowiedzi wszystkich 10 komitetów wyborczych, a najkrócej przedstawiciele komitetu wyborczego Unii Polityki Realnej – niecałe 12 minut w ciągu pięciu tygodni kampanii, czyli 2% łącznego czasu wypowiedzi przedstawicieli wszystkich komitetów.

Warto jednak zauważyć, że w trakcie trwania kampanii wyborczej dysproporcje te, szczególnie wyraźne w pierwszych dwóch tygodniach kampanii, zmniejszały się w kolejnych tygodniach (wykres na następnej stronie). W czwartym i piątym tygodniu trwania kampanii czasy wystąpień przedstawicieli poszczególnych komitetów wyborczych w programach TVP 1 i TVP 2 stały się zrównoważone.

**Procentowy udział wypowiedzi kandydatów i komitetów wyborczych
w programach TVP 1 i TVP 2 łącznie
w okresie 4.05-5.06.2009 r.**

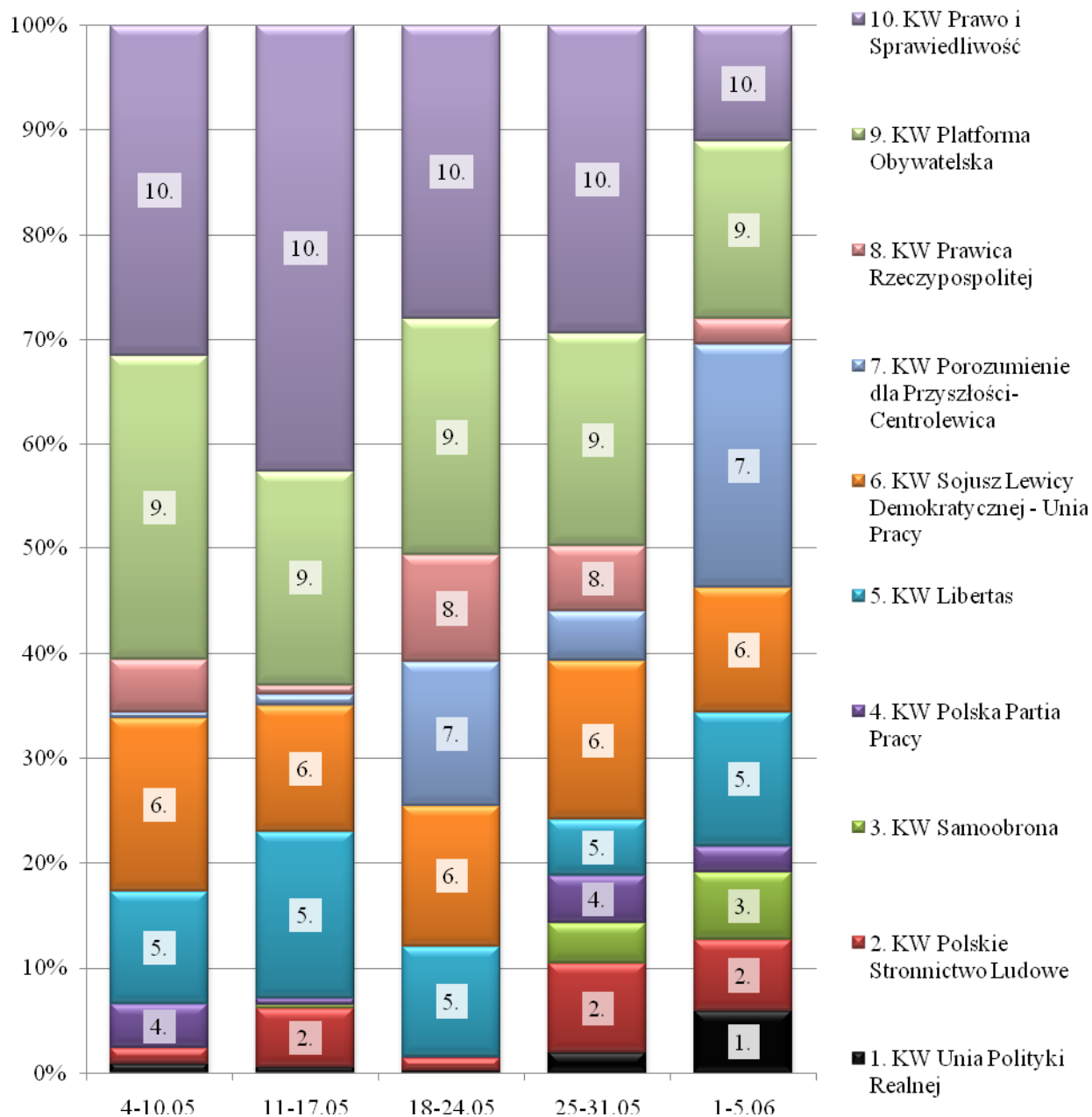
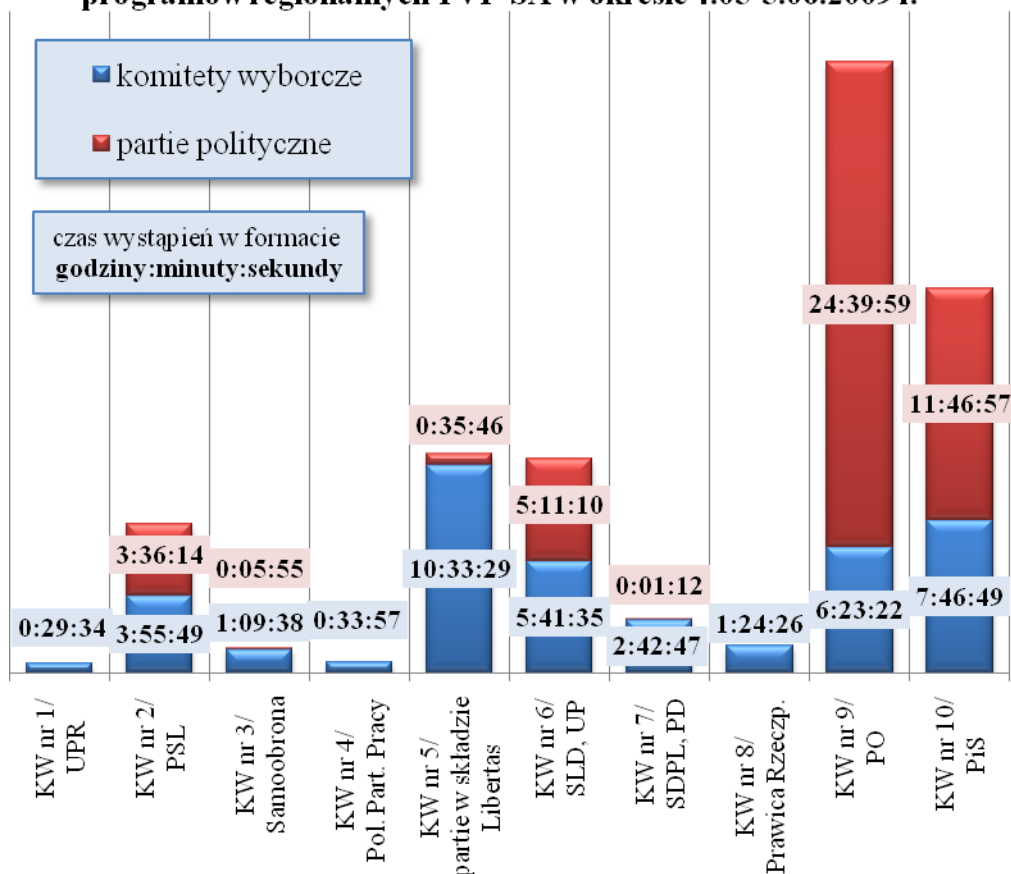

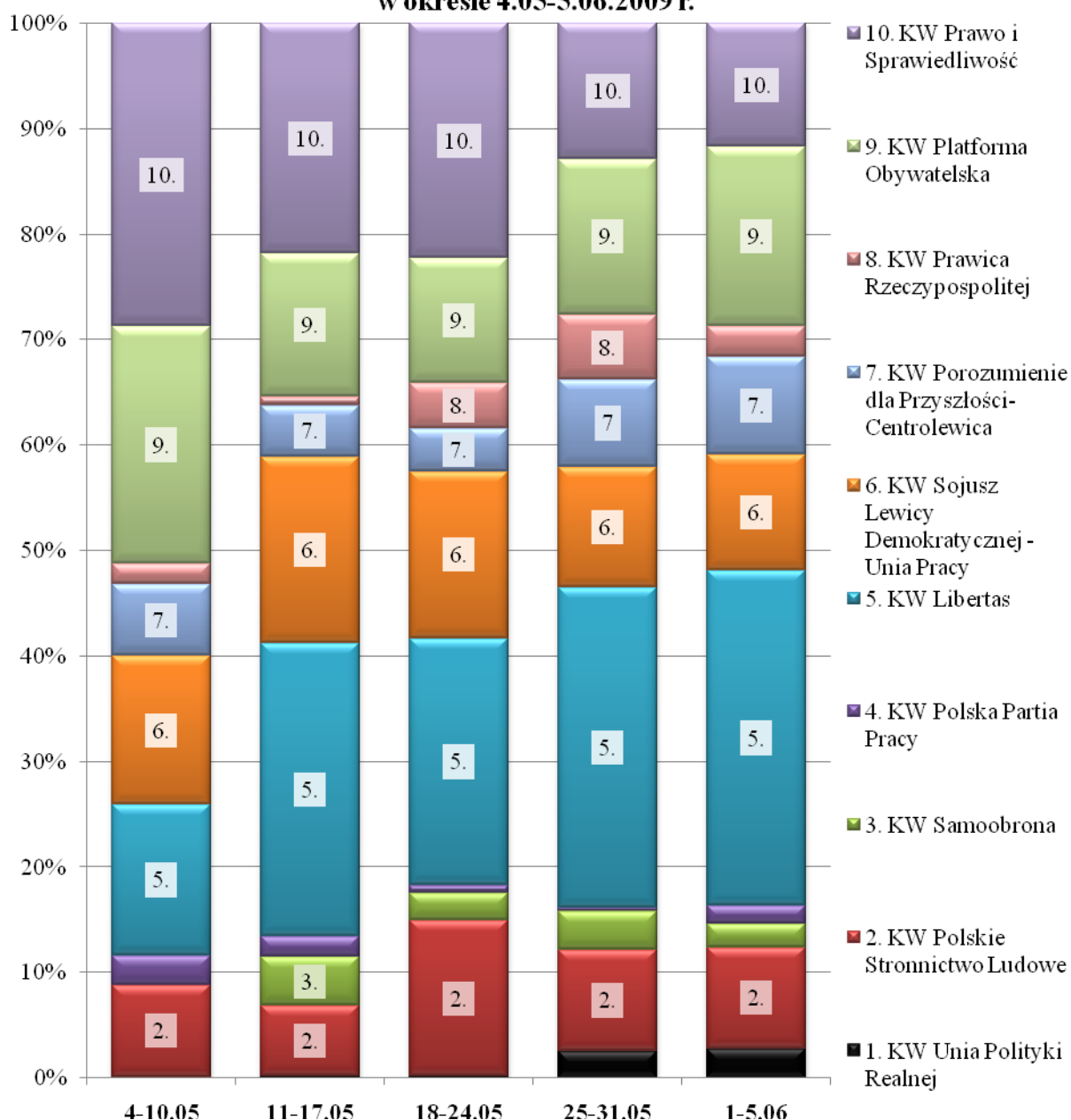
Tabela 2. Czas wypowiedzi przedstawicieli komitetów wyborczych oraz kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego w TVP INFO – części wspólnej programów regionalnych TVP SA.

	4-10 maja	11-17 maja	18-24 maja	25-31 maja	1-6 czerwca	razem
1. KW Unia Polityki Realnej	0:00:32	0:00:52	0:00:35	0:18:15	0:09:20	0:29:34
2. KW Polskie Stronnictwo Ludowe	0:37:33	0:36:27	1:02:09	1:08:14	0:31:26	3:55:49
3. KW Samoobrona		0:25:12	0:11:01	0:25:58	0:07:27	1:09:38
4. KW Polska Partia Pracy	0:12:20	0:10:42	0:02:55	0:02:05	0:05:55	0:33:57
5. KW Libertas	1:01:34	2:31:57	1:38:42	3:36:30	1:44:46	10:33:29
6. KW Sojusz Lewicy Demokratycznej – Unia Pracy	1:01:01	1:36:15	1:06:14	1:21:41	0:36:24	5:41:35
7. KW Porozumienie dla Przyszłości–Centrolewica	0:29:29	0:26:44	0:17:17	0:58:37	0:30:40	2:42:47
8. KW Prawica Rzeczypospolitej	0:08:28	0:04:17	0:18:18	0:43:47	0:09:36	1:24:26
9. KW Platforma Obywatelska	1:37:21	1:14:29	0:49:35	1:45:33	0:56:24	6:23:22
10. KW Prawo i Sprawiedliwość	2:04:13	1:59:00	1:33:38	1:31:23	0:38:35	7:46:49

Czas wystąpień kandydatów, komitetów wyborczych oraz partii politycznych w TVP INFO - części wspólnej programów regionalnych TVP SA w okresie 4.05-5.06.2009 r.

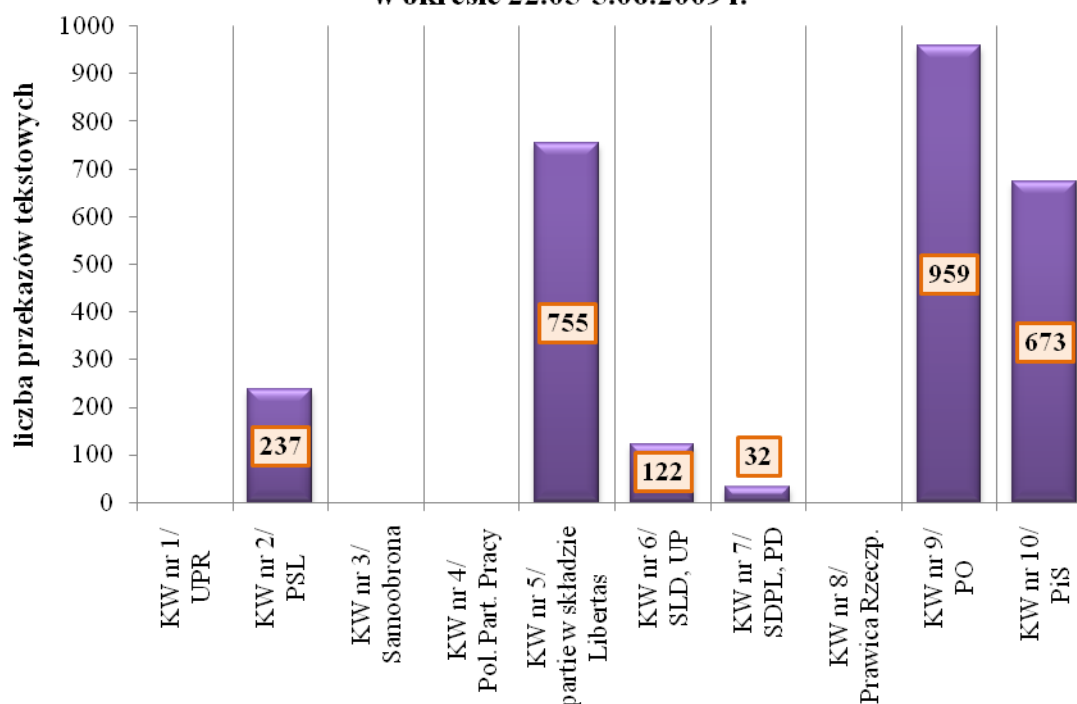

**Procentowy udział wypowiedzi kandydatów i komitetów wyborczych
w TVP INFO - części wspólnej programów regionalnych TVP SA
w okresie 4.05-5.06.2009 r.**

W TVP INFO – części wspólnej programów regionalnych TVP SA najwięcej czasu zajęły wypowiedzi przedstawicieli dwóch największych partii parlamentarnych – PO i PiS. Spośród kandydatów i przedstawicieli komitetów wyborczych – najdłużej wypowiadali się przedstawiciele KW Libertas. Ich wypowiedzi zajęły 26% łącznego czasu wypowiedzi wszystkich 10 komitetów wyborczych. Najmniej natomiast wypowiadali się przedstawiciele KW UPR – nieco ponad 1% łącznego czasu wypowiedzi wszystkich komitetów. Procentowy udział wypowiedzi przedstawicieli komitetu wyborczego Libertas w programach TVP INFO zwiększał się w kolejnych tygodniach trwania kampanii wyborczej (por. tabela 2 i wykres powyżej).

**Liczba przekazów tekstowych poświęconych poszczególnym
komitetom wyborczym w programie TVP INFO - części
wspólnej programów regionalnych TVP SA
w okresie 22.05-5.06.2009 r.**

W przekazach tekstowych umieszczonych na pasku informacyjnym TVP INFO obecne były informacje dotyczące 6 spośród 10 ogólnopolskich komitetów wyborczych. Szczególnie liczne były informacje dotyczące komitetów Platformy Obywatelskiej, Libertas oraz Prawa i Sprawiedliwości.

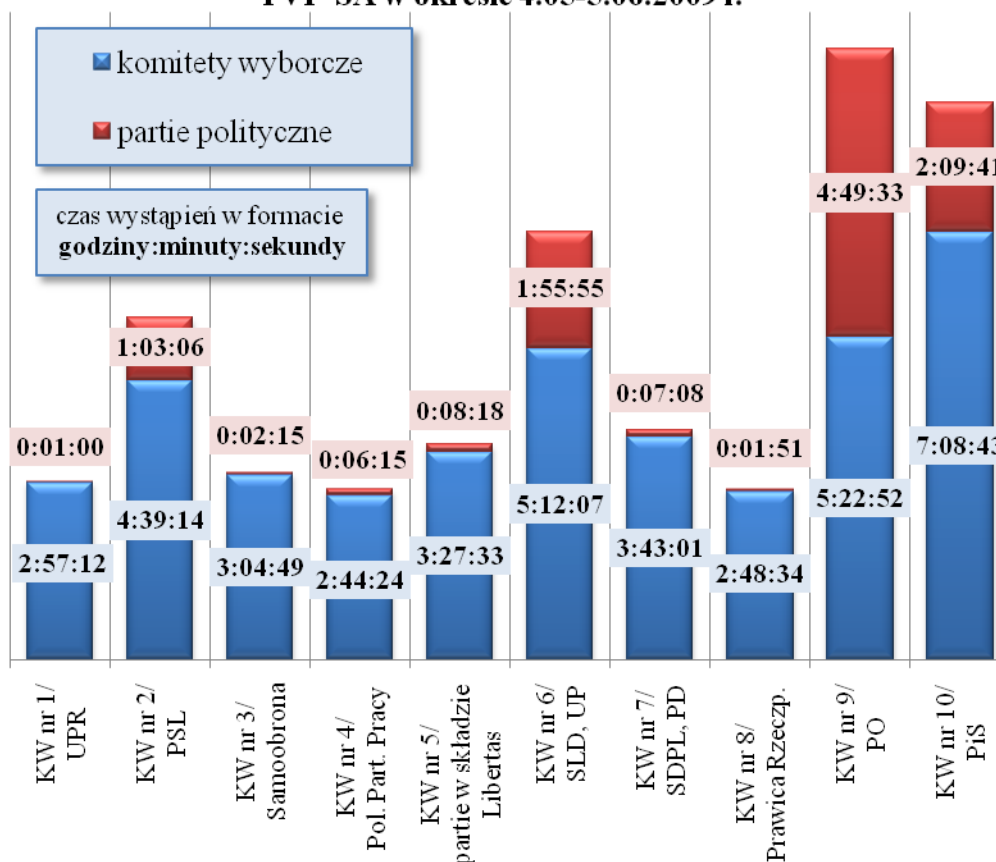
Tabela 3. Czas wypowiedzi przedstawicieli komitetów wyborczych oraz kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego łącznie w 16 programach regionalnych TVP SA.

	4-10 maja	11-17 maja	18-24 maja	25-31 maja	1-6 czerwca	razem
1. KW Unia Polityki Realnej	0:16:32	0:15:23	0:35:42	1:04:18	0:45:17	2:57:12
2. KW Polskie Stronnictwo Ludowe	0:26:57	0:08:54	1:44:09	1:27:04	0:52:10	4:39:14
3. KW Samoobrona	0:34:23	0:15:20	0:38:36	1:03:46	0:32:44	3:04:49
4. KW Polska Partia Pracy	0:22:24	0:20:05	0:27:46	0:59:02	0:35:07	2:44:24
5. KW Libertas	0:32:26	0:14:10	0:51:36	0:40:52	1:08:29	3:27:33
6. KW Sojusz Lewicy Demokratycznej – Unia Pracy	0:40:46	1:13:29	1:10:45	0:40:17	1:26:50	5:12:07
7. KW Porozumienie dla Przyszłości–Centrolewica	0:30:53	0:36:09	0:41:29	0:37:55	1:16:35	3:43:01
8. KW Prawica Rzeczypospolitej	0:26:13	0:13:39	0:41:20	0:39:56	0:47:26	2:48:34
9. KW Platforma Obywatelska	1:02:52	1:06:50	0:59:07	1:11:52	1:02:11	5:22:52
10. KW Prawo i Sprawiedliwość	0:42:17	1:26:51	1:49:48	1:50:02	1:19:45	7:08:43

Tabela 4. Czas wypowiedzi przedstawicieli komitetów wyborczych oraz kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego w 16 programach regionalnych TVP SA w okresie 4 maja – 5 czerwca 2009 r.

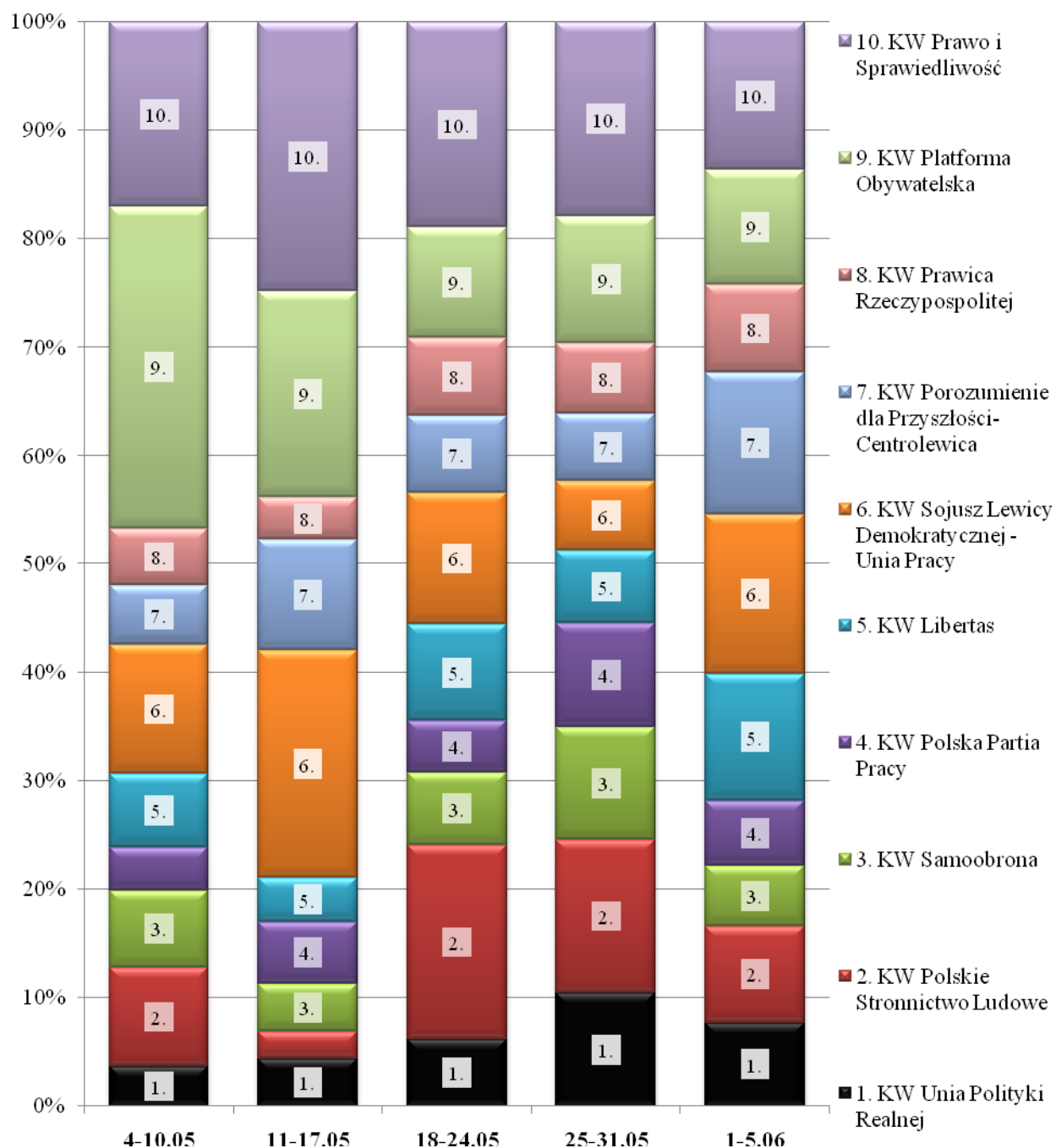
	OTV Białystok	OTV Bydg.	OTV Gdańsk	OTV G. Włkp.	OTV Katowice	OTV Kielce	OTV Kraków	OTV Lublin	OTV Łódź	OTV Olsztyn	OTV Opole	OTV Poznań	OTV Rzeszów	OTV Szczecin	OTV W-wa	OTV Wrocław	razem
1. KW Unia Polityki Realnej	0:03:49	0:05:45	0:05:00	0:18:00	0:00:08	0:28:09	0:09:44	0:18:24	0:12:42	0:04:41	0:11:43	0:10:40	0:07:41	0:03:35	0:22:11	0:15:00	2:57:12
2. KW Polskie Stronnictwo Ludowe	0:13:00	0:23:34	0:19:29	0:16:40	0:00:10	0:28:48	0:09:05	0:48:36	0:17:28	0:09:47	0:11:01	0:13:50	0:09:21	0:07:22	0:39:53	0:11:10	4:39:14
3. KW Samoobrona	0:00:31	0:05:47	0:05:30	0:18:00	0:00:39	0:28:07	0:08:37	0:28:56	0:07:51	0:03:44	0:13:09	0:16:00	0:07:42	0:06:30	0:18:26	0:15:20	3:04:49
4. KW Polska Partia Pracy	0:00:10	0:05:50	0:23:40		0:00:27	0:28:24	0:10:21	0:16:40	0:12:18	0:06:49	0:11:40	0:09:48	0:01:32	0:06:30	0:20:00	0:10:15	2:44:24
5. KW Libertas	0:03:13	0:05:49	0:06:17	0:12:40	0:00:26	0:32:13	0:10:17	0:32:02	0:14:51	0:04:20	0:11:53	0:13:47	0:09:07	0:10:32	0:23:06	0:17:00	3:27:33
6. KW Sojusz Lewicy Demokratycznej – Unia Pracy	0:23:11	0:19:37	0:22:12	0:20:01		0:34:58	0:09:57	0:17:32	0:25:42	0:19:18	0:11:01	0:26:12	0:05:00	0:19:06	0:36:30	0:21:50	5:12:07
7. KW Porozumienie dla Przyszłości – Centrolewica	0:23:45	0:11:05	0:06:45	0:16:16		0:28:16	0:10:51	0:18:06	0:13:37	0:00:25	0:10:23	0:16:44	0:09:40	0:10:37	0:28:16	0:18:15	3:43:01
8. KW Prawica Rzeczypospolitej	0:14:03	0:05:30	0:05:28	0:04:00	0:00:22	0:22:48	0:08:19	0:16:37	0:20:21	0:03:33	0:12:23	0:10:24	0:05:51	0:06:48	0:17:07	0:15:00	2:48:34
9. KW Platforma Obywatelska	0:35:49	0:15:15	0:32:31	0:18:25	0:01:26	0:21:33	0:15:04	0:33:20	0:16:27	0:09:57	0:10:55	0:25:01	0:14:41	0:12:56	0:33:17	0:26:15	5:22:52
10. KW Prawo i Sprawiedliwość	0:23:38	0:19:31	1:19:04	0:20:22	0:00:33	1:00:12	0:17:23	0:46:14	0:18:39	0:11:43	0:11:17	0:22:44	0:10:48	0:16:15	0:51:15	0:19:05	7:08:43

**Czas wystąpień kandydatów, komitetów wyborczych oraz
partii politycznych łącznie w 16 programach regionalnych
TVP SA w okresie 4.05-5.06.2009 r.**

W programach regionalnych Telewizji Polskiej SA prezentowane były wypowiedzi przedstawicieli wszystkich komitetów wyborczych, aczkolwiek w niektórych programach (OTV Gorzów Wielkopolski i OTV Katowice) pominięte zostały niektóre komitety wyborcze (patrz tabela 4). Ogólnie, reprezentacja poszczególnych komitetów wyborczych w 16 ośrodkach regionalnych TVP SA łącznie była zrównoważona.

**Procentowy udział wypowiedzi przedstawicieli poszczególnych komitetów
wyborczych łącznie w 16 programach regionalnych TVP SA
w okresie 4.05-5.06.2009 r.**

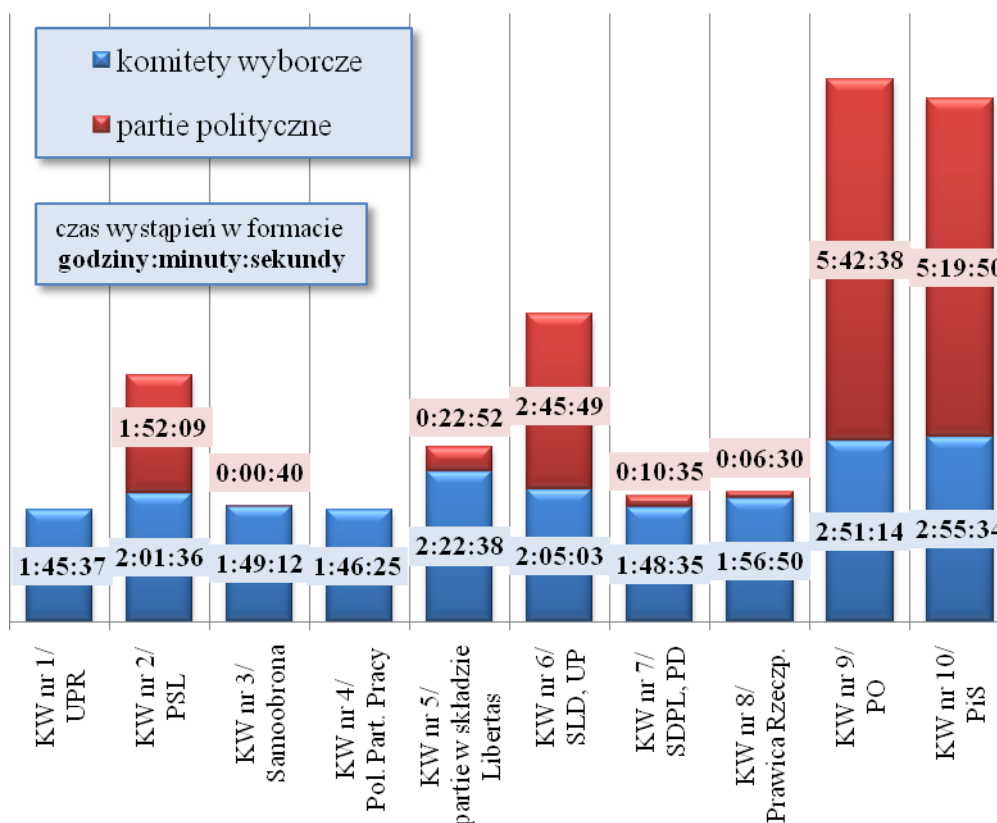

RADIO PUBLICZNE

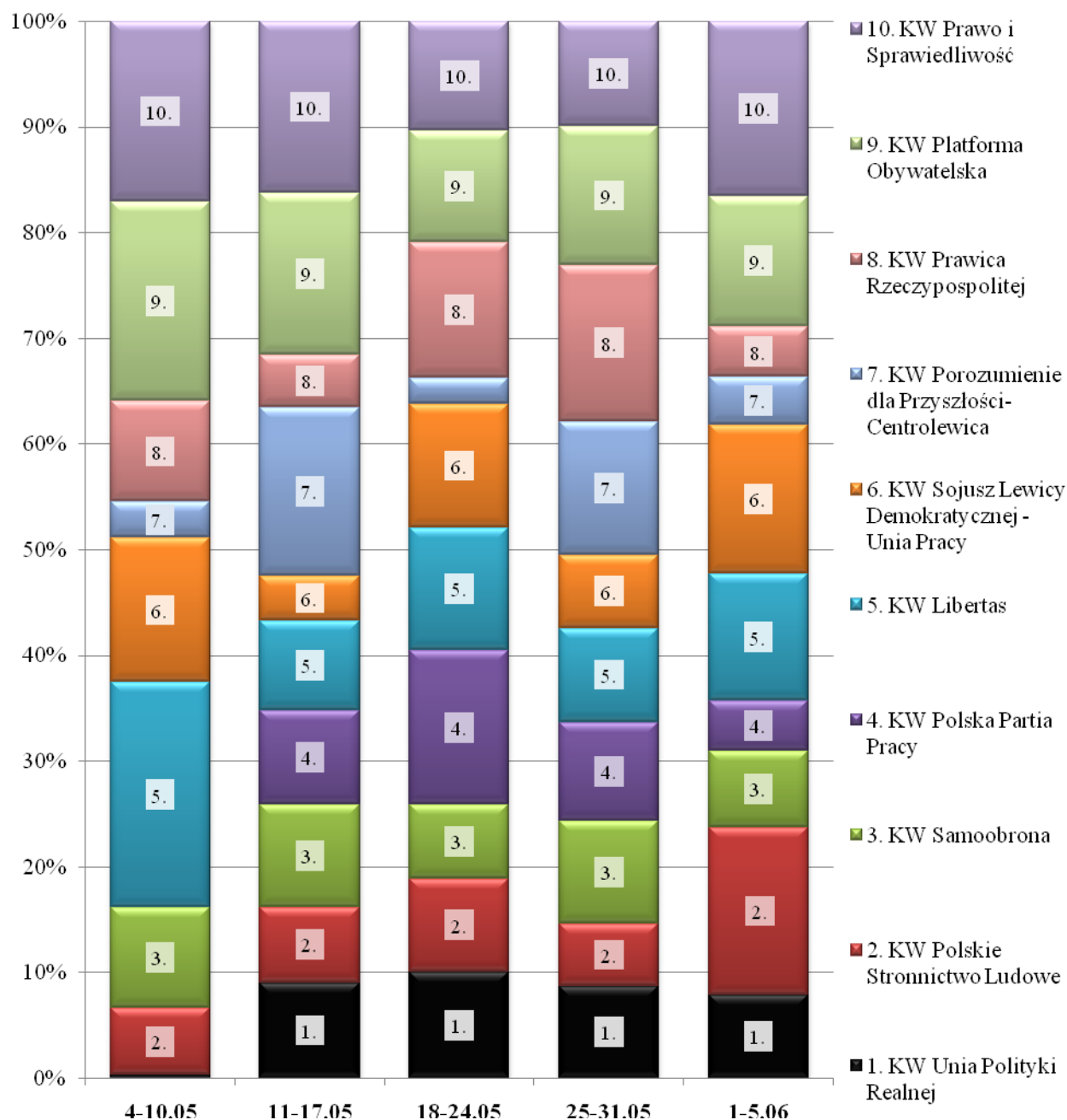
Tabela 5. Czas wypowiedzi przedstawicieli komitetów wyborczych oraz kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego łącznie w 5 programach PR SA.

	4-10 maja	11-17 maja	18-24 maja	25-31 maja	1-6 czerwca	razem
1. KW Unia Polityki Realnej	0:00:18	0:25:27	0:25:00	0:26:40	0:28:12	1:45:37
2. KW Polskie Stronnictwo Ludowe	0:06:00	0:20:00	0:22:00	0:17:43	0:55:53	2:01:36
3. KW Samoobrona	0:09:00	0:27:10	0:17:19	0:29:46	0:25:57	1:49:12
4. KW Polska Partia Pracy		0:25:00	0:36:17	0:28:30	0:16:38	1:46:25
5. KW Libertas	0:20:10	0:23:55	0:28:49	0:27:07	0:42:37	2:22:38
6. KW Sojusz Lewicy Demokratycznej – Unia Pracy	0:12:56	0:11:48	0:29:13	0:20:57	0:50:09	2:05:03
7. KW Porozumienie dla Przyszłości–Centrolewica	0:03:15	0:44:50	0:06:00	0:38:36	0:15:54	1:48:35
8. KW Prawica Rzeczypospolitej	0:09:00	0:14:00	0:31:54	0:44:55	0:17:01	1:56:50
9. KW Platforma Obywatelska	0:17:56	0:42:56	0:26:25	0:40:02	0:43:55	2:51:14
10. KW Prawo i Sprawiedliwość	0:16:05	0:45:23	0:25:32	0:30:08	0:58:26	2:55:34

Czas wystąpień kandydatów, komitetów wyborczych oraz partii politycznych w programach Polskiego Radia SA w okresie 4.05-5.06.2009 r.

**Procentowy udział wypowiedzi kandydatów i komitetów wyborczych
w 5 programach PR SA łącznie w okresie 4.05-5.06.2009 r.**

W pięciu programach Polskiego Radia SA (Program 1, Program 2, Program 3, Radio Euro, Polskie Radio dla Zagranicy), poza pierwszym tygodniem kampanii wyborczej (4-10 maja 2009 r.), obecne były wszystkie komitety wyborcze. Ich udział był zrównoważony. Wystąpiły natomiast dysproporcje w czasach wypowiedzi przedstawicieli partii politycznych związanych z komitetami wyborczymi – najdłużej wypowiadali się politycy z Platformy Obywatelskiej, Prawa i Sprawiedliwości, Sojuszu Lewicy Demokratycznej oraz Polskiego Stronnictwa Ludowego.

Tabela 6. Czas wypowiedzi przedstawicieli komitetów wyborczych oraz kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego łącznie w 17 programach regionalnych radia publicznego.

	4-10 maja	11-17 maja	18-24 maja	25-31 maja	1-6 czerwca	razem
1. KW Unia Polityki Realnej	0:20:56	0:49:29	1:20:24	1:18:23	2:29:57	6:19:09
2. KW Polskie Stronnictwo Ludowe	1:12:41	1:18:14	2:26:54	3:04:57	4:59:08	13:01:54
3. KW Samoobrona	0:07:22	0:06:34	1:33:48	2:06:59	3:19:34	7:14:17
4. KW Polska Partia Pracy	0:16:28	0:15:30	0:45:32	2:30:51	2:44:30	6:32:51
5. KW Libertas	0:32:14	1:06:17	1:59:06	2:36:35	3:52:59	10:07:11
6. KW Sojusz Lewicy Demokratycznej – Unia Pracy	1:34:13	2:24:17	3:15:13	4:08:28	5:25:26	16:47:37
7. KW Porozumienie dla Przyszłości–Centrolewica	0:40:27	0:43:53	1:21:17	2:31:35	3:37:04	8:54:16
8. KW Prawica Rzeczypospolitej	0:12:17	0:20:07	0:55:30	2:36:50	2:43:28	6:48:12
9. KW Platforma Obywatelska	2:30:33	3:03:30	3:29:57	5:26:05	5:52:52	20:22:57
10. KW Prawo i Sprawiedliwość	3:17:31	4:53:20	3:44:13	4:27:57	6:26:38	22:49:39

Czas wystąpień kandydatów, komitetów wyborczych oraz partii politycznych łącznie w 17 w programach regionalnych Polskiego Radia SA w okresie 4.05-5.06.2009 r.

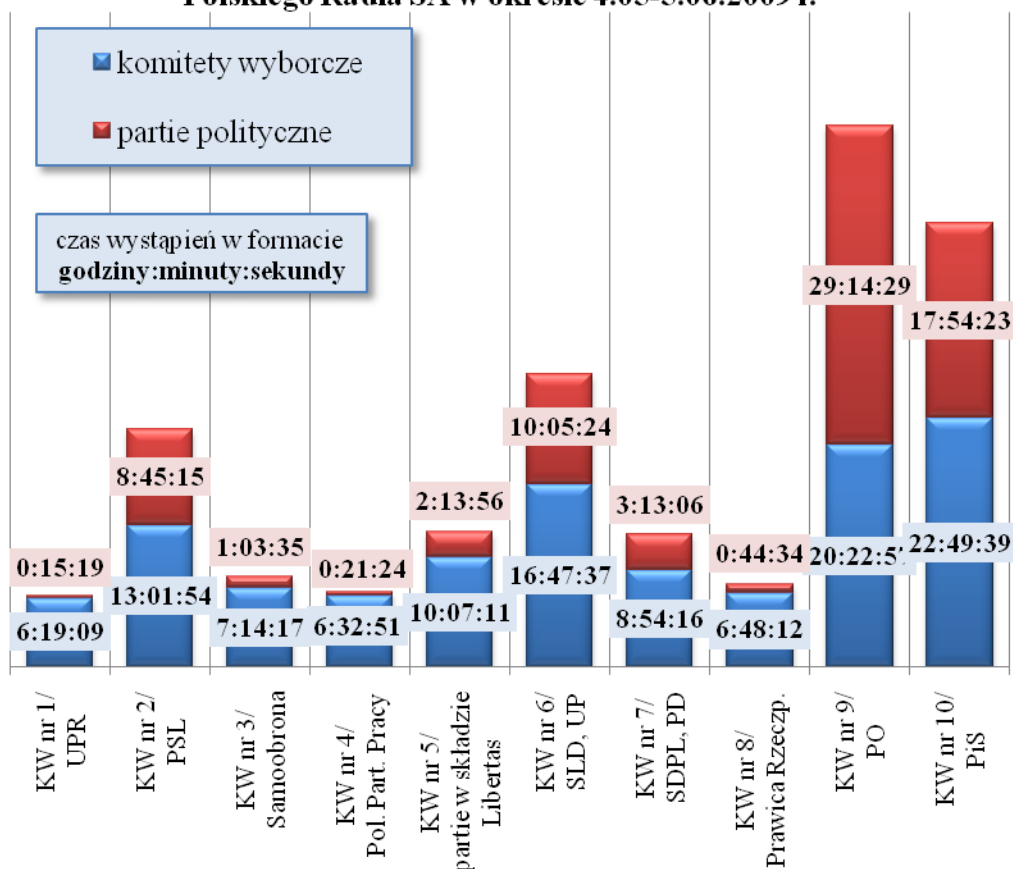
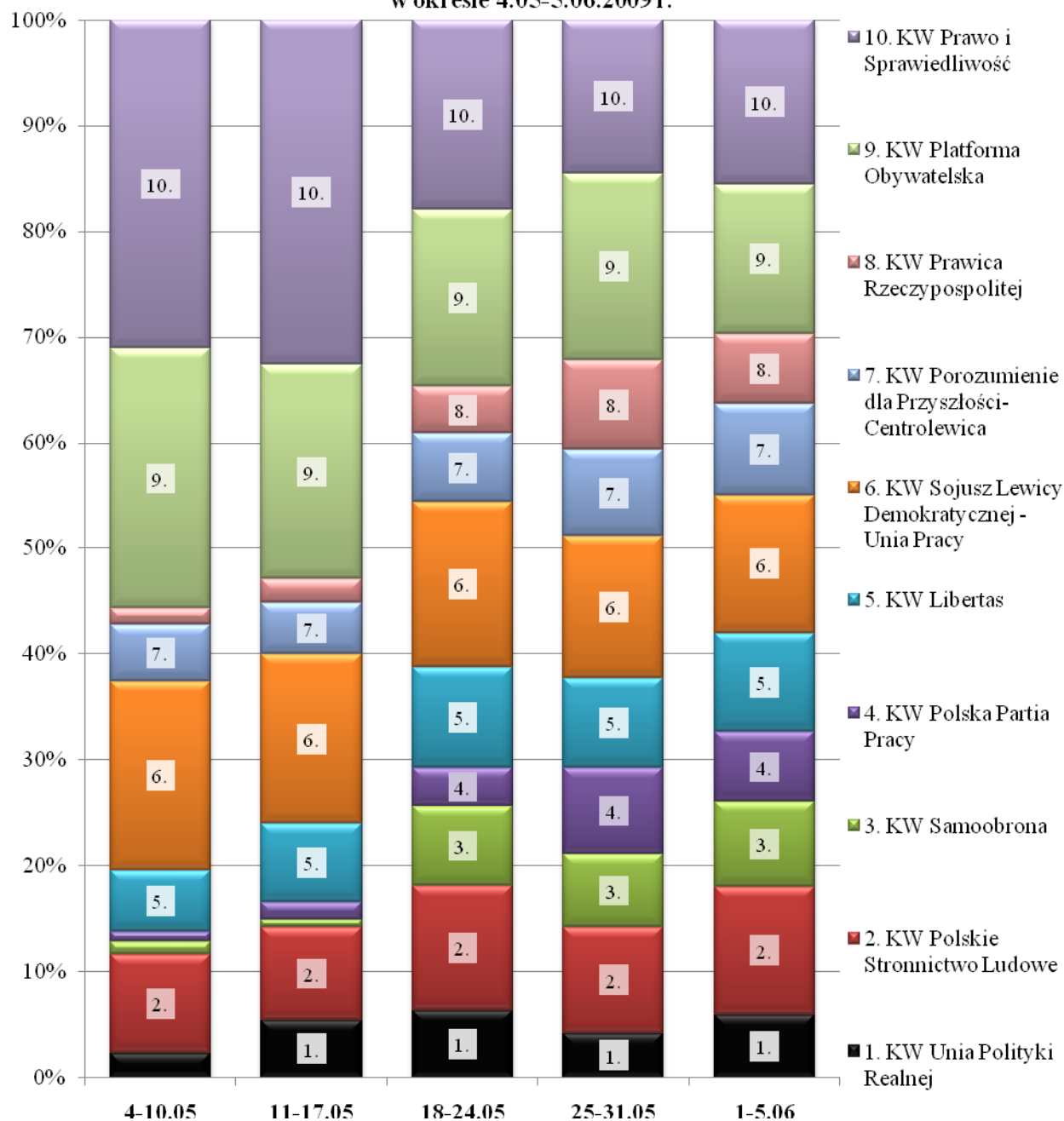

Tabela 7. Czas wypowiedzi przedstawicieli komitetów wyborczych oraz kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego w 17 programach regionalnych radia publicznego w okresie 4 maja – 5 czerwca 2009 r.

	Radio Białystok	Radio PiK Bydgoszcz	Radio Gdańsk	Radio Katowice	Radio Kielce	Radio Koszalin	Radio Kraków	Radio Lublin	Radio Łódź	Radio Merkury	Radio Olsztyn	Radio Opole	Radio Rzeszów	Radio Szczecin	Radio dla Ciebie Warszawa	Radio Wrocław	Radio Zachód	razem
1. KW Unia Polityki Realnej	0:15:08	0:24:00			0:58:00	0:11:00	0:36:06	0:07:09	0:00:52	0:09:11	0:30:13	0:40:20	0:30:30	0:21:59	0:30:41	0:51:00	0:13:00	6:19:09
2. KW Polskie Stronnictwo Ludowe	0:20:17	0:41:25	0:09:00	0:20:00	1:56:00	0:02:29	0:44:02	0:09:33	0:14:52	0:13:52	0:23:00	1:35:29	0:38:30	0:19:30	0:54:26	3:28:29	0:51:00	13:01:54
3. KW Samoobrona	0:05:14	0:28:30	0:00:30		1:06:00		0:18:49	0:00:54	0:05:00	0:07:29	0:31:34	0:50:50	0:16:30	0:06:00	0:38:30	2:26:27	0:12:00	7:14:17
4. KW Polska Partia Pracy	0:00:28	0:24:41	0:03:25	0:12:26	1:02:00		0:23:13	0:01:20	0:00:52	0:07:48	0:34:32		0:00:30	0:22:25	0:30:45	2:48:26		6:32:51
5. KW Libertas	0:15:32	0:26:15	0:07:40	0:03:52	1:11:00	0:03:50	0:37:32	0:11:34	0:14:00	0:18:43	0:48:10	0:16:45	0:49:07	0:33:05	0:38:39	2:59:57	0:31:30	10:07:11
6. KW Sojusz Lewicy Demokratycznej – Unia Pracy	0:50:08	0:56:10	0:17:40	0:29:00	2:51:00	0:19:20	0:59:28	0:12:01	0:32:00	0:15:50	1:03:47	1:23:27	0:44:10	0:28:50	0:43:29	3:34:32	1:06:45	16:47:37
7. KW Porozumienie dla Przyszłości – Centrolewica	0:25:38	0:31:29	0:17:21	0:01:25	1:33:00	0:19:30	0:40:27	0:05:51	0:05:17	0:15:14	0:22:05		0:24:30	0:19:15	0:45:01	2:21:28	0:26:45	8:54:16
8. KW Prawica Rzeczypospolitej	0:36:11	0:20:40	0:03:30	0:00:18	1:00:00	0:14:00	0:07:38	0:01:42	0:00:52	0:11:40	0:19:00	0:17:20	0:20:30	0:23:00	0:35:00	2:03:51	0:13:00	6:48:12
9. KW Platforma Obywatelska	0:31:24	1:28:51	0:18:10	0:32:27	3:03:00	0:12:00	1:07:29	0:27:20	0:33:00	0:43:48	1:24:51	0:52:17	1:13:25	0:55:05	1:11:36	4:22:59	1:25:15	20:22:57
10. KW Prawo i Sprawiedliwość	0:41:18	2:30:00	0:13:30	0:20:20	3:35:00	0:21:00	1:13:12	0:20:07	0:30:00	0:32:38	1:27:10	2:00:53	1:00:30	0:49:55	1:11:46	4:09:05	1:53:15	22:49:39

**Procentowy udział wypowiedzi kandydatów i komitetów wyborczych
łącznie w 17 programach regionalnych radia publicznego
w okresie 4.05–5.06.2009 r.**

W 17 programach radia publicznego, poza kilkoma wyjątkami (Radio Gdańsk, Radio Katowice, Radio Koszalin, Radio Opole, Radio Zachód – patrz tabela 7.), nadawane były wypowiedzi przedstawicieli wszystkich 10 ogólnopolskich komitetów wyborczych. Łącznie w tych 17 rozgłoszeniach czas wypowiedzi przedstawicieli komitetów wyborczych był dość zrównoważony. Przeważały wypowiedzi komitetów: PiS, PO, SLD-UP oraz PSL. Dysproporcje w czasie wystąpień przedstawicieli komitetów wyborczych wystąpiły przede wszystkim w pierwszych dwóch tygodniach kampanii wyborczej.

WNIOSKI KOŃCOWE

- W trakcie kampanii wyborczej do Parlamentu Europejskiego w okresie od 4 maja do 5 czerwca 2009 r. w programach publicznych o zasięgu ogólnopolskim **obecni byli kandydaci na posłów i przedstawiciele wszystkich 10 ogólnopolskich komitetów wyborczych.**
- W ogólnopolskich programach telewizji publicznej TVP 1, TVP 2, a także w części wspólnej programów telewizji regionalnej – TVP INFO **czasy wystąpień przedstawicieli poszczególnych komitetów wyborczych różniły się wyraźnie między sobą.** W TVP 1 i TVP 2 najdłużej wypowiadali się przedstawiciele komitetów wyborczych związanych z partiami obecnymi w polskim parlamencie. Przedstawiciele komitetów wyborczych partii pozaparlamentarnych wypowiadali się w tych programach znacznie krócej. Wyjątkiem była obecność KW Libertas w TVP INFO. Zarówno czas wypowiedzi kandydatów i przedstawicieli tego komitetu, jak i informacje umieszczane na pasku, dawały mu wyraźną przewagę nad innymi komitetami. Reasumując, TVP SA w programie TVP INFO nie stworzyła wszystkim kandydatom i komitetom wyborczym równych szans do prezentacji swoich programów wyborczych.
Czasy wypowiedzi przedstawicieli poszczególnych komitetów wyborczych w programach radia publicznego były zrównoważone.
- W trakcie trwania kampanii wyborczej, w kolejnych tygodniach, **udział wypowiedzi przedstawicieli poszczególnych komitetów wyborczych w programach telewizji i radia publicznego stawał się coraz bardziej zrównoważony.** Wyjątkiem od tej reguły był program TVP INFO, w którym w kolejnych tygodniach coraz bardziej dominowały wypowiedzi przedstawicieli komitetu wyborczego Libertas.

**Informacja na temat obecności przedstawicieli komitetów
wyborczych oraz kandydatów na posłów do Parlamentu
Europejskiego w wybranych audycjach
informacyjnych i publicystycznych**

**na podstawie monitoringu audycji informacyjnych i publicystycznych
nadanych w okresie: 18-24 maja 2009 roku**

WSTĘP

Departament Programowy przeprowadził monitoring audycji informacyjnych i publicystycznych, wyemitowanych w programach: TVP1, TVN i TVN 24 w okresie od 18 do 24 maja 2009 roku, tj. w drugim tygodniu trwania kampanii wyborczej do Parlamentu Europejskiego. Monitoringiem objęto:

- główne wydania serwisów informacyjnych nadawanych w TVP1 i TVN, tj. *Wiadomości i Fakty*, a także *Teleexpress* nadawany w TVP 1;
- dwa tytuły audycji publicystycznych: *Rozmowę Jedyńki* w TVP 1 oraz *Gość poranny* w TVN 24 – rozmowy z gośćmi zapraszanymi do studia.

Celem monitoringu było sprawdzenie czy nadawca publiczny przestrzegał zasady równowagi w prezentowaniu poszczególnych komitetów wyborczych. Audycje nadawane w programach koncesjonowanych TVN i TVN 24 zostały zamieszczone w raporcie w celach porównawczych.

W wyniku monitoringu ustalono:

- łączny czas informacji o poszczególnych komitetach wyborczych, tj. czas trwania wypowiedzi (tzw. *setek*) przedstawicieli poszczególnych komitetów oraz omówień dziennikarskich poświęconym tym komitetom;
- łączny czas informacji dotyczących władz państwowych (rządu, Prezydenta RP, marszałka Sejmu) oraz partii politycznych, tj. czas trwania tzw. *setek* oraz czas omówień dziennikarskich im poświęconych;
- rangę nadaną przez nadawców przekazom wyborczym.

AUDYCJE INFORMACYJNE

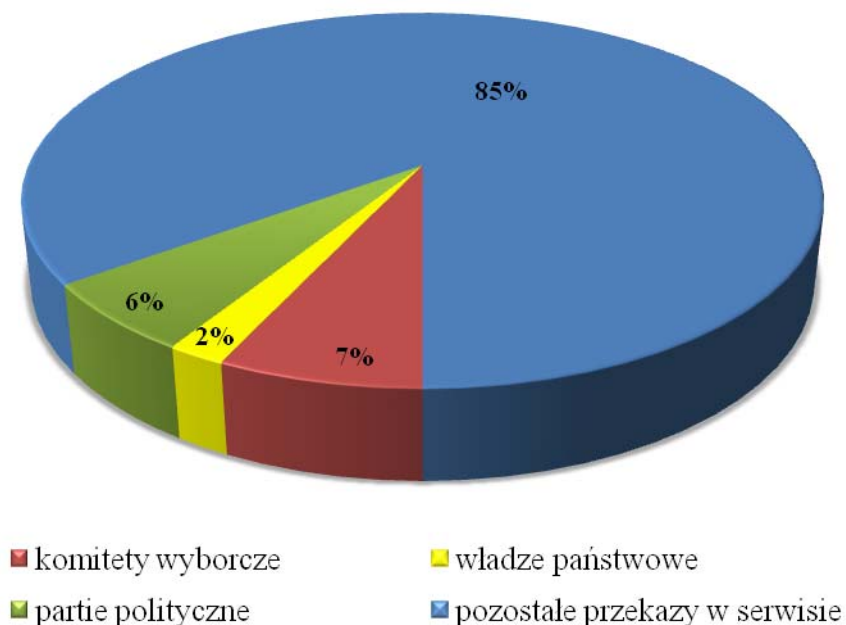
Wiadomości (TVP1) i Fakty (TVN)

Wiadomości

Departament Programowy przeprowadził analizę 7 wydań głównego wydania serwisu informacyjnego TVP 1 – *Wiadomości* (godz. 19.30). Z analizy wynika, że łączny czas informacji dotyczących rządu i partii politycznych oraz kandydatów do Parlamentu Europejskiego i przedstawicieli komitetów wyborczych zajął 15% czasu emisji *Wiadomości* w omawianym okresie. Z tego prawie połowę stanowiły **informacje o tematyce wyborczej**,

które zajęły 10 minut 55 sekund - 7% łącznego czasu trwania wszystkich wydań. Na pozostałe omawiane pozycje (informacje dotyczące rządu i partii politycznych) przeznaczono – 8% (13 minut 30 sekund).

Udział przekazów o komitetach i kandydatach, partiach politycznych, władzach państwowych w łącznym czasie trwania *Wiadomości* w okresie od 18 do 24 maja 2009r.

Dla porównania w monitorowanych 7 głównych wydaniach *Faktów* (TVN, godz. 19.00) łączny czas informacji dotyczących rządu i partii politycznych oraz czas informacji o tematyce wyborczej wyniósł 21% czasu emisji *Faktów*. Z tego - **informacje o tematyce wyborczej**, zajęły 15 minut 45 sekund - **czyli 9%** łącznego czasu trwania wszystkich wydań. Na informacje dotyczące rządu i partii politycznych przeznaczono – 12% (20 minut 20 sekund).

Udział przekazów o komitetach i kandydatach, partiach politycznych, władzach państwowych w łącznym czasie trwania *Faktów* w okresie od 18 do 24 maja 2009r.

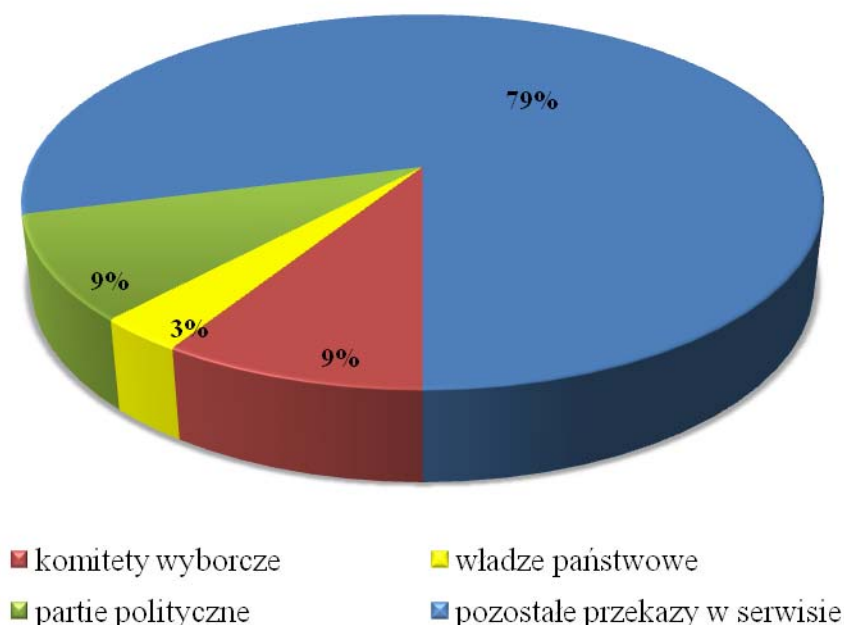
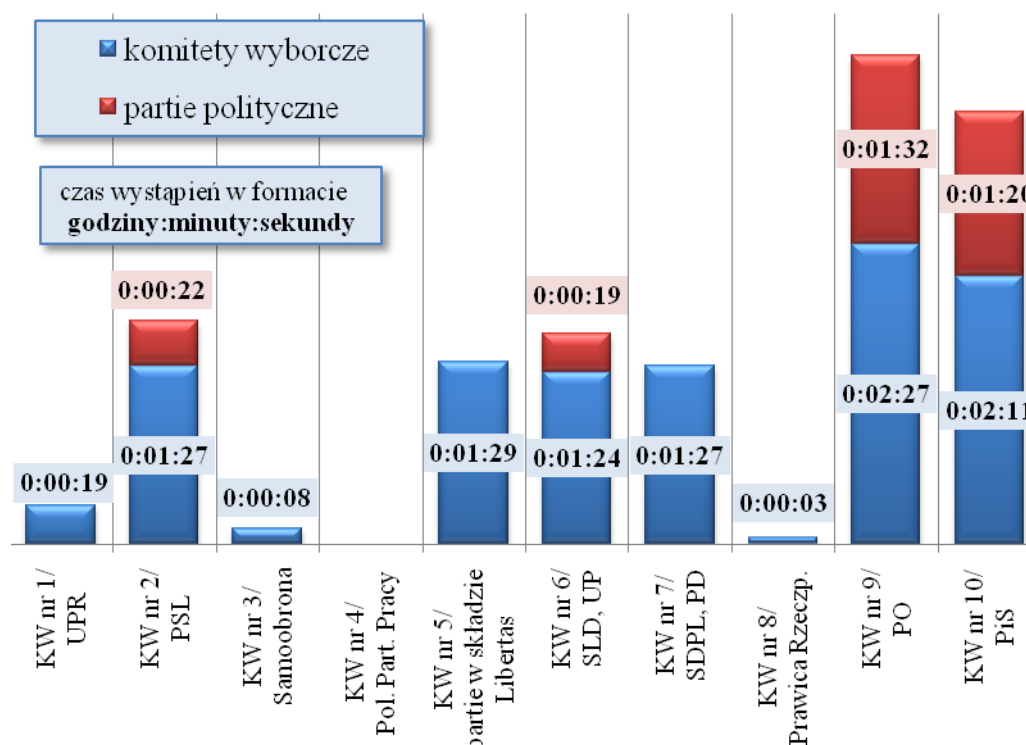

Tabela 8. Czas obecności komitetów wyborczych i kandydatów w *Wiadomościach* i *Faktach*

Nazwa komitetu wyborczego	<i>Wiadomości</i>		<i>Fakty</i>	
	czas trwania przekazów o komitecie wyborczym i kandydatach (suma czasu tzw. setek i czasu przekazów o komitetach i kandydatach)	czas tzw. setek	czas trwania przekazów o komitecie wyborczym i kandydatach (suma czasu tzw. setek i czasu przekazów o komitetach i kandydatach)	czas tzw. setek
1. KW Unia Polityki Realnej	0:00:19	0:00:08		
2. KW Polskie Stronnictwo Ludowe	0:01:27	0:00:42	0:01:31	0:00:26
3. KW Samoobrona	0:00:08			
4. KW Polska Partia Pracy				
5. KW Libertas	0:01:29	0:00:55	0:00:37	0:00:18
6. KW Sojusz Lewicy Demokratycznej-Unia Pracy	0:01:24	0:00:27	0:01:59	0:01:07
7. KW Porozumienie dla Przyszłości-Centrolewica	0:01:27	0:00:46	0:00:08	0:00:08
8. KW Prawica Rzeczypospolitej	0:00:03			
9. KW Platforma Obywatelska	0:02:27	0:01:01	0:04:39	0:02:25
10. KW Prawo i Sprawiedliwość	0:02:11	0:00:56	0:06:51	0:03:25
Razem komitety wyborcze	0:10:55	0:04:55	0:15:45	0:07:49

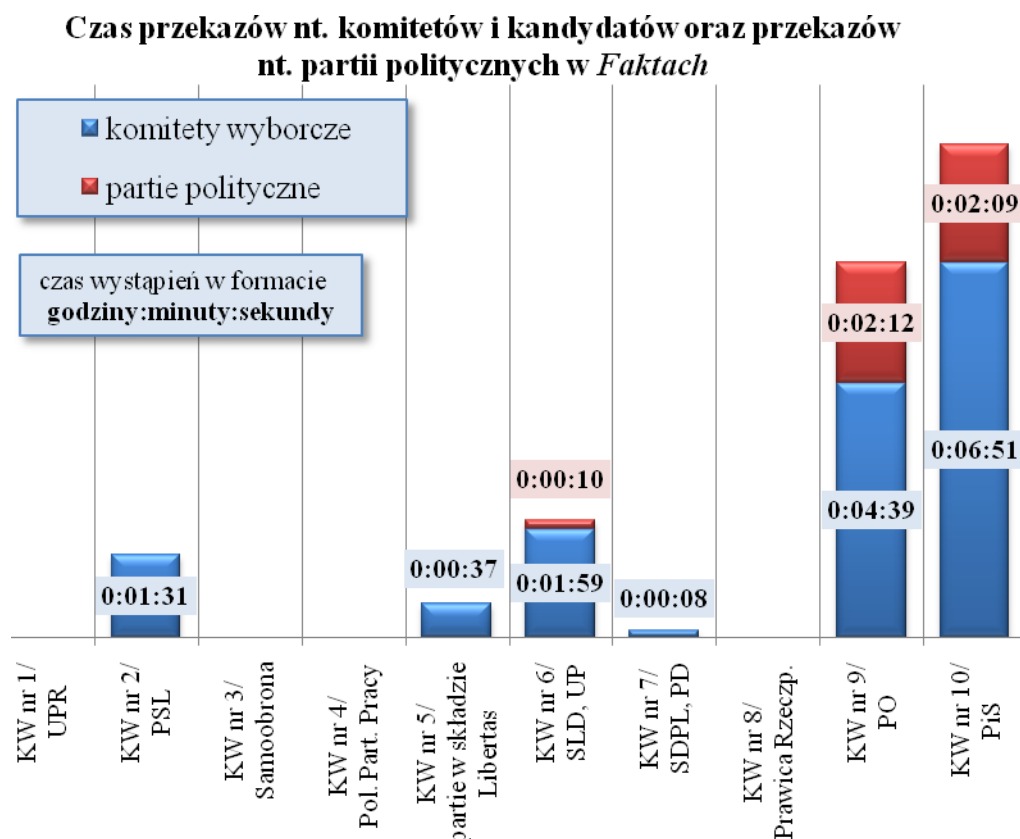
Czas przekazów nt. komitetów i kandydatów oraz przekazów nt. partii politycznych w *Wiadomościach*.

W monitorowanym okresie, we wszystkich wydaniach głównego serwisu TVP 1 łącznie około trzykrotnie więcej czasu poświęcono komitetom wyborczym (10 minut 55 sekund) niż partiom politycznym poświęcono 3 minuty 41.

Najwięcej czasu zajęły informacje o KW Platformy Obywatelskiej – 2 minuty 27 sekund, co stanowiło 22% czasu emisji informacji o tematyce wyborczej łącznie we wszystkich monitorowanych wydaniach *Wiadomości*. Nieco mniej czasu wypełniły informacje dotyczące KW Prawa i Sprawiedliwości – 20% (2 minuty 11 sekund). Komitetom wyborczym Polskiego Stronnictwa Ludowego, Libertas, Sojuszu Lewicy Demokratycznej – Unii Pracy oraz Porozumienia dla Przyszłości – Centrolewica poświęcono w *Wiadomościach* około 13% czasu o tematyce wyborczej. Czas trwania informacji dotyczących pozostałych komitetów wyborczych był niewielki – od kilku do kilkunastu sekund. Nie był obecny KW Polskiej Partii Pracy.

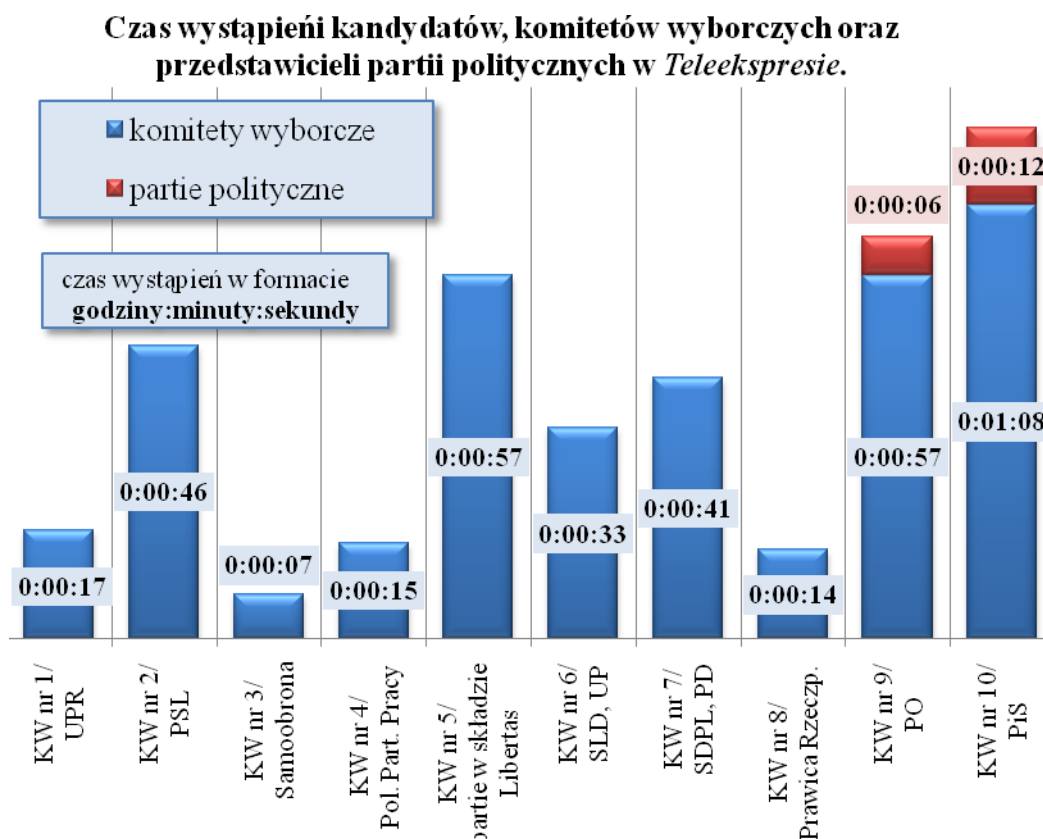
Wśród przekazów dotyczących partii politycznych, najwięcej czasu poświęcono Platformie Obywatelskiej – 43% wszystkich przekazów o partiach politycznych i, nieco mniej, Prawu i Sprawiedliwości – 38%. W *Wiadomościach* obecne były także przekazy dotyczące Polskiego Stronnictwa Ludowego - 10% i Sojuszu Lewicy Demokratycznej – 9%.

Podobnie jak w *Wiadomościach* przekazy dotyczące komitetów wyborczych zajęły w *Faktach* około trzykrotnie więcej czasu (15 minut 45 sekund) niż informacje związane z partiami politycznymi (4 minuty 31 sekund).

W analizowanych wydaniach *Faktów* najwięcej czasu poświęcono KW PiS - 6 minut 51 sekund, nieco mniej KW PO - 4 minuty 39 sekund. Z kolei przekazy o KW Sojuszu Lewicy Demokratycznej i KW Polskiego Stronnictwa Ludowego zajęły zbliżoną ilość czasu: 1 minutę 59 sekund (SLD) i 1 minutę 31 sekund (PSL). **Najmniej czasu przeznaczono na informacje o KW Libertas - 37 sekund i KW Porozumienia dla Przyszłości - Centrolewica - 8 sekund.** W analizowanym okresie nie przedstawiono informacji o pozostałych komitetach wyborczych.

Nadano przekazy dotyczące trzech partii politycznych – PO, PiS i SLD. Porównywalny łączny czas miały przekazy dotyczące PO - 49% i PiS - 48%. Znacznie mniej czasu zajęły przekazy dotyczące SLD – 4%.

Tematyka wyborcza w monitorowanych wydaniach *Teleexpressu* zawarta była wyłącznie w omówieniach dziennikarskich. Najwięcej czasu przeznaczono na informacje dotyczące KW Prawa i Sprawiedliwości – 1 minutę oraz KW Platformy Obywatelskiej – 57 sekund. Na trzeciej pozycji pod tym względem znalazł się KW Libertas – 51 sekund, a następnie kolejno: KW Polskiego Stronnictwa Ludowego – 46 sekund; KW Porozumienia dla Przyszłości – Centrolewicy - 41 sekund; KW Samoobrony – 7 sekund.

W *Teleexpressie* partiom politycznym poświęcono łącznie 18 sekund (komitetom wyborczym – 5 minut 57 sekund). Nadano jeden przekaz dotyczący Platformy Obywatelskiej, trwający 6 sekund oraz dwa przekazy dotyczące Prawa i Sprawiedliwości, trwające 12 sekund.

AUDYCJE PUBLICYSTYCZNE

Rozmowa Jedyńki (TVP1)

Monitoringiem objęto popołudniową audycję publicystyczną TVP 1 *Rozmowa Jedyńki* (do 8 maja 2009 nadawana pod nazwą *Temat dnia – rozmowa Jedyńki*). Audycja, realizowana jest w formie rozmowy z gościem i emitowana od poniedziałku do piątku o godzinie 17:20, tuż po *Teleexpressie*. W audycji prowadzonej przez Macieja Zakrockiego, do której zapraszani są politycy, ekonomiści, socjologzy, urzędnicy, przedstawiciele związków zawodowych, komentowane są bieżące wydarzenia polityczne w Polsce i na świecie. Pomiędzy 18 a 24 maja 2009 roku wyemitowano 5 wydań (od poniedziałku do piątku), do których zaproszono następujących gości: Rafała Grupińskiego - ministra w Kancelarii Premiera oraz Romana Gałęzewskiego, szefa Solidarności w Stoczni Gdańsk (łączenie ze studium w Gdańsku), Jolantę Fedak – Ministra Pracy i Polityki Społecznej, Margot Wallström (szwedzką polityk, socjaldemokratkę) - wiceprzewodniczącą Komisji Europejskiej i unijną Komisarz ds. Instytucjonalnych i Strategii Komunikacji Społecznej, Waldemara Pawlaka - Wicepremiera i Ministra Gospodarki oraz Aleksandra Kwaśniewskiego - byłego Prezydenta RP.

Dwa z monitorowanych wydań tej audycji, nawiązywały do trwającej kampanii wyborczej do Parlamentu Europejskiego: w audycji z 20 maja (czas trwania – 9 min. 41 sek.), z udziałem Margot Wallström, rozmawiano o specjalnej kampanii prowadzonej przez Komisję Europejską, która ma zachęcić obywateli Unii do głosowania. Zachęcano Polaków do udziału w wyborach do Parlamentu Europejskiego, wspominając przy tym o niskiej frekwencji podczas głosowań w krajach Unii Europejskiej. Jak wynika z oficjalnych statystyk tylko ok. 50 procent obywateli Unii bierze udział w głosowaniach. W audycji z 22 maja (czas trwania 11 min. 16 sek.) – gość audycji Aleksander Kwaśniewski zadeklarował swoje poparcie dla polskiej lewicy w wyborach do Parlamentu Europejskiego, a w szczególności - dla dwóch kandydatów, z którymi współpracował: Jolanty Szymanek – Deresz i Marka Siwca.

Gość poranny (TVN24)

Analizie poddano audycję publicystyczną *Gość Poranny* nadawaną w TVN24, od poniedziałku do piątku około godz. 9.15, w bloku *Poranek 24*. Audycję, realizowaną w formie rozmowy z gościem o bieżących wydarzeniach politycznych i społecznych w Polsce. W monitorowanej próbie audycję prowadzili Grzegorz Kajdanowicz i Grzegorz Miecugow.

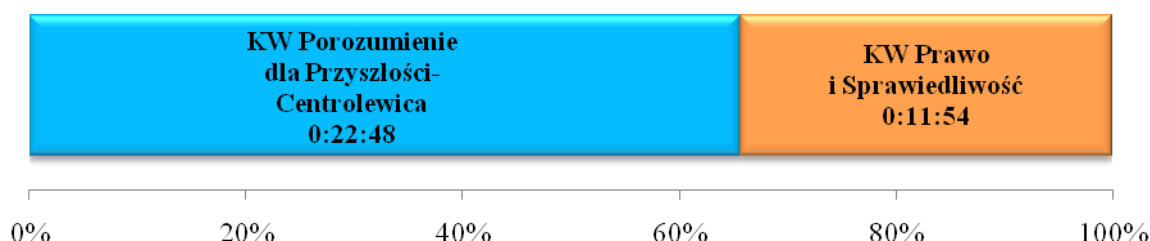
Pomiędzy 18 a 24 maja 2009 roku wyemitowano 4 wydania audycji (w poniedziałek, wtorek, czwartek i piątek), do których zaproszono następujących gości: Marka Borowskiego, współzałożyciela i przewodniczącego Socjaldemokracji Polskiej, kandydata KW Centrolewicy, profesora Andrzeja Rycharda ze Szkoły Nauk Społecznych i Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej, Pawła Piskorskiego eurodeputowanego, reprezentującego w audycji Stronnictwo Demokratyczne, Pawła Kowala, kandydata KW Prawa i Sprawiedliwości..

Dwa wydania *Gościa Porannego* nawiązywały do trwającej kampanii wyborczej do Parlamentu poprzez:

- omówienie trwającej kampanii wyborczej: ocena spotu wyborczego KW Prawa i Sprawiedliwości, sposobu prowadzenia kampanii przez KW Libertas, omówienie trwających spotkań i debat przedwyborczych;
- podjęcie ważnych problemów dla przyszłego Parlamentu Europejskiego - dyskusja o eurobudżecie, sposobie rozwiązywania kwestii spornych, frakcjach politycznych mogących mieć wpływ na podejmowanie ważnych ekonomicznych i politycznych decyzji.

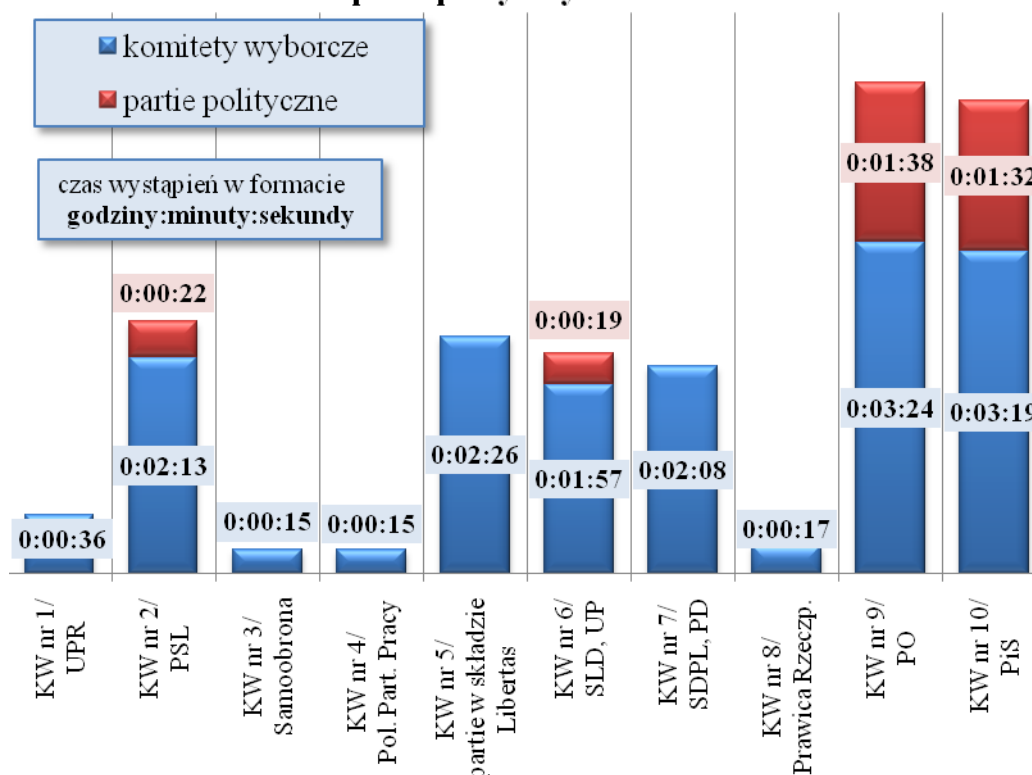
Poniższy wykres obrazuje proporcje czasu poświęconego w omawianej audycji na wypowiedzi przedstawicieli poszczególnych komitetów wyborczych w monitorowanym okresie.

**Udział procentowy wypowiedzi przedstawicieli komitetów wyborczych
w audycji *Gość Poranny* w okresie od 18 do 24 maja 2009r.**

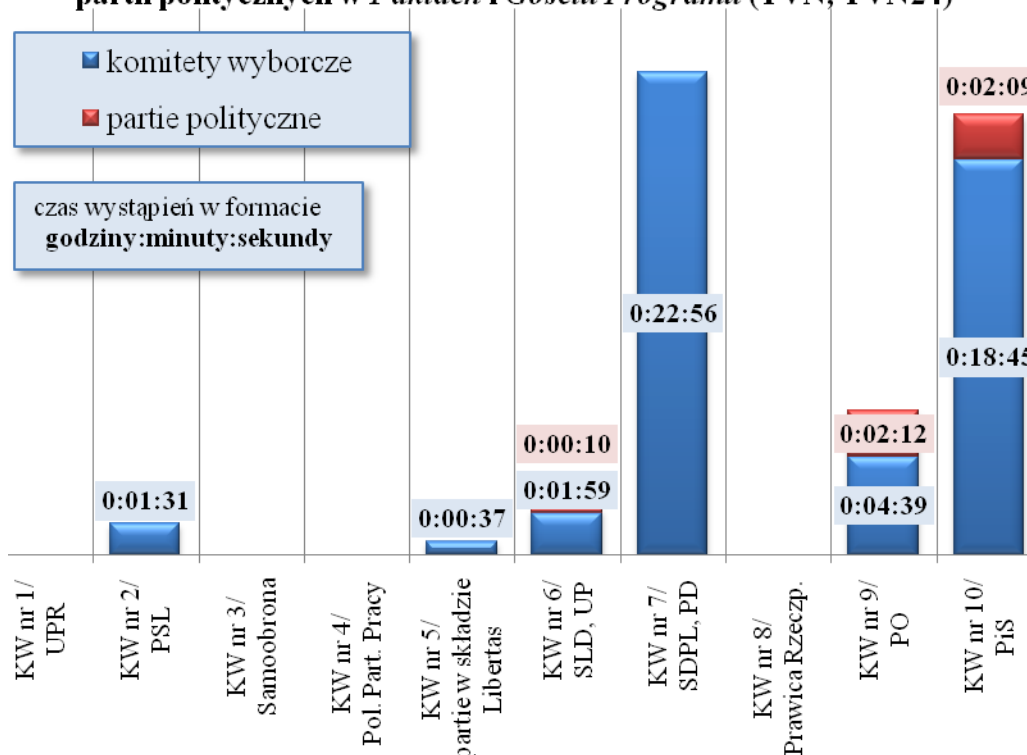

ŁĄCZNIE AUDYCJE INFORMACYJNE I PUBLICYSTYCZNE NADANE W TVP 1 ORAZ W TVN I TVN24

Czas przekazów nt. komitetów i kandydatów oraz przekazów nt. partii politycznych w TVP

Czas przekazów nt. komitetów i kandydatów oraz przekazów nt. partii politycznych w *Faktach i Gościu Programu* (TVN, TVN24)

WNIOSKI KOŃCOWE

- W monitorowanych audycjach TVP **przekazom wyborczym nadano średnią rangę**. Tematyka wyborcza zajęła 7% ich czasu nadawania. W *Wiadomościach* przekazy wyborcze nadawane były od poniedziałku do piątku zazwyczaj na 5 pozycji (na 9–11 wszystkich informacji w serwisie), w weekend na 2 i 3 pozycji (na 9–10 wszystkich informacji w serwisie). W *Teleexpressie* tego typu przekazom nadano nieco niższą rangę - nadawano je średnio na 8 pozycji (na 15–18 wszystkich informacji w serwisie). Dla porównania, w *Faktach* TVN, wystąpienia (*setki*) przedstawicieli komitetów wyborczych były najczęściej nadawane na 1 bądź 3 pozycji (na 9–10 wszystkich informacji w serwisie).

W monitorowanych wydaniach audycji publicystycznej „*Rozmowa Jedyńki*” nie prezentowano wypowiedzi kandydatów na posłów ani przedstawicieli komitetów wyborczych, a podejmowana tematyka wyborcza miała na celu zachęcenie widzów do wzięcia udziału w głosowaniu w czasie wyborów.

- W monitorowanych wydaniach *Teleekspresu* były obecne przekazy dotyczące wszystkich 10 ogólnopolskich komitetów wyborczych, natomiast w *Wiadomościach* zabrakło jedynie KW Polskiej Partii Pracy.

- W przekazach wyborczych nadanych w *Wiadomościach* i *Teleekspresie* **dominowały informacje dotyczące komitetów związanych z głównymi partiami parlamentarnymi**: Platformą Obywatelską oraz Prawem i Sprawiedliwością. Każdy z nich zajął ok. 20% czasu wszystkich przekazów wyborczych. Nieco mniej czasu poświęcono komitetom związanym z partiami mającymi mniejszą reprezentację w sejmie: KW PSL (13% czasu informacji wyborczych), KW SLD-UP (12% czasu informacji wyborczych) i KW Porozumienie dla Przyszłości – Centrolewica (13% czasu informacji wyborczych). Komitetom związanym z partiami pozaparlamentarnymi poświęcono zdecydowanie mniej czasu (KW UPR – 4%, KW Prawica Rzeczypospolitej – 2%, KW Samoobrony i KW PPP – po 1%). Wyjątkiem był **KW Libertas, który pod względem ilości czasu (14%) znalazł się na trzecim miejscu – po KW PO i KW PIS**. Dla porównania w *Faktach* nadane przekazy dotyczące KW PiS stanowiły 43% czasu wszystkich informacji wyborczych; KW PO - 29%; KW SLD-UP – 13%; KW PSL – 10%; KW Libertas – 4% i KW Porozumienie dla Przyszłości – Centrolewica – 1%.